

Μαθήματα οικονομικής και εθνικής ανεξαρτησίας

του Χρίστου Στεργ. Μπελλέ

Μνημόνια ποικιλώνυμα είχαμε και εξακολουθούμε να έχουμε, καθώς και δανεισμούς και πτωχεύσεις από καταβολής κράτους: Η πρώτη πτώχευση το **1827**, πριν ακόμη αναγνωριστεί το ελληνικό κράτος απ' τις Μεγάλες Δυνάμεις. Η δεύτερη το **1843**, με το βασιλιά Όθωνα να κηρύττει πτώχευση και, ενώ υπογράφονταν στο Λονδίνο οι νέες υποχρεώσεις της Ελλάδας, να ξεσπά στην Αθήνα η γνωστή Επανάσταση Λαού και Στρατού (3^{ης} Σεπτεμβρίου). Ακολουθεί το «δυστυχώς επτωχεύσαμεν» του Χαρίλαου Τρικούπη το **1893** κι ο Ελληνοτουρκικός Πόλεμος του 1897, για να φτάσουμε στην πτώχευση του **1932** και τη δικτατορία του Μεταξά. Η σημερινή επέλαση Μνημονίων και Τρόικας, ένας, ακόμη, κρίκος στη νομοτέλεια μιας πολιτικής – από εθνικής παλιγγενεσίας – με τέσσερις βασικές ομοιότητες.

Πρώτη: Ο ανεξέλεγκτος επαχθής δανεισμός, σαν μοντέλο ανάπτυξης, με συνακόλουθο το τεράστιο εξωτερικό χρέος. Οι αριθμοί αμείλικτοι: Από το 1824 μέχρι σήμερα (188 συναπτά έτη) η Ελλάδα δανειζεται με μέσο χρονικό ρυθμό τα εννέα έτη, ξεπληρώνοντας με δυσβάστακτα τοκογλυφικά επιτόκια, μα και δόσεις εθνικής ανεξαρτησίας (εγγύηση σε ελληνικές γαίες, Αγγλο-γαλλο-ρωσική Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου για την εξόφληση των δανείων, Διεθνής Οικονομικός Έλεγχος για το διογκωμένο εξωτερικό χρέος, Μνημόνιο, Τρόικα, Επιτήρηση κλπ.). Το 1985 η Ελλάδα διεκδικεί παγκόσμια πρωτιά στους δείκτες του κατά κεφαλήν δημοσίου χρέους. Το 1990 τα δάνεια φθάνουν το 80,7% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος για να σκαρφαλώσουν, στα τέλη του 2009, στο 120%.

Τραγική η δήλωση του Ανδρέα Παπανδρέου, στις 2 Δεκεμβρίου 1993, στην κοινή συνεδρίαση της Κυβερνητικής και Οικονομικής Επιτροπής: «Η το έθνος θα εξαφανίσει την υπερχρέωση της χώρας ή η υπερχρέωση θα εξαφανίσει το έθνος». Ήταν μια κρίση αλήθειας, από ένα μεγάλο πολιτικό-οικονομολόγο, που, δυστυχώς, έμεινε, απλά, δήλωση-σχόλιο ή, καλύτερα, «έπεα πτερόεντα», τόσο για τον ίδιο, όσο και τους επιγενομένους. Το κατέγραψε, όμως, η πανταχού παρούσα Ιστορία και σήμερα απαιτεί να το ξαναζήσουμε, επειδή, ακριβώς, την αγνοήσαμε.

Δεύτερη: Οι απροκάλυπτες ξένες επεμβάσεις με παράλληλο έλεγχο τόσο στους οικονομικούς όσο και πολιτικούς θεσμούς (ξενόφερτοι βασιλιάδες, ξενοκίνητοι δικτάτορες και μηχανισμοί πολιτικής κηδεμονίας, εκτροπής, καταστολής).

Τρίτη: Η διαχρονική δυσπιστία και δυσαρέσκεια της μεγάλης λαϊκής πλειοψηφίας, των μόνιμων υποζυγίων και εμπροσθοφυλάκων, έναντι των πολύτροπων χρυσοκάνθαρων της οπισθοφυλακής (πολιτικής, οικονομικής, χρηματιστηριακής, μιντιακής ελίτ) τα συμφέροντα των οποίων ανέχεται, εκφράζει και υποθάλλει το πολιτικό μας σύστημα.

Τέταρτη: Η απουσία – για λόγους, κύρια, ιστορικοπολιτικούς – ισχυρής εγχώριας αστικής τάξης και η αδυναμία της να αναλάβει ρόλους δυτικοευρωπαϊκούς. Ένεκα αυτής της αδυναμίας, επωμίστηκε από νωρίς το κράτος την «υποχρέωση» καθιέρωσης και ανάπτυξης καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής,

έγινε, δηλαδή, επιχειρηματίας για την παραγωγή όχι μόνο δημόσιων, αλλά και ιδιωτικών αγαθών. Παράλληλα, το κράτος ενεργούσε, ώστε η εγχώρια αστική τάξη να μπορέσει να αντέξει στο διεθνή ανταγωνισμό με παροχές, φοροαπαλλαγές, επιδοτήσεις κλπ. Η υποφορολόγηση των ανωτέρω τάξεων αποτελεί μια από τις σταθερές της ελληνικής Ιστορίας. Η αστική τάξη, στην πλειοψηφία της, διαμορφώθηκε σε μεσολαβητική-μεταπρατική κι όχι παραγωγική-επιχειρηματική.

Η οριστική ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ (1981) – μες στη λυκαύγεια της παγκοσμιοποίησης – αποτέλεσε θεμελιακή οικονομικοκοινωνική επιλογή για το μέλλον κι ας τυρβάζουν περί αντιθέτου οι ποικιλόχρωμοι αντιευρωπαϊστές. Το σίριαλ γνωστό, θλιβερό: πακτωλός χρημάτων απ' τα κοινοτικά ταμεία εξαερώνεται σε μύλους διαπλοκής των ποικιλώνυμων ελίτ. Η Ελλάδα μεταλλάσσεται σε απέραντο λειμών, όπου θάλλει η διαφθορά, ο παράνομος πλουτισμός, η λεηλασία του δημόσιου χρήματος, ο παρασιτισμός, οι πελατειακές σχέσεις, η ηθική μαύρης οικονομίας και πολύπλαγκτης φοροδιαφυγής, φοροαποφυγής, φοροκλοπής.

Η πατρίδα μας κατέστη συνώνυμος της κρίσης, του συβαριτισμού, της χρεοκοπίας, της χλεύης, της εικονικής πραγματικότητας. Το θηριώδες σκάνδαλο του Χρηματιστηρίου, τα λογιστικοστατιστικά μαγειρέματα, η ταχυδακτυλουργική ευημερία των ποσοστών, κομμάτια του σπασμένου καθρέφτη της εικονικότητας. Τούτη η υπεραιμία του πλασματικού πότισε τα περβόλια μας, στόμωσε τις φλέβες μας, εμπλούτισε το «είναι» μας με ψευδαισθήσεις, φαντασιώσεις ευμάρειας. «Για τους άλλους – κατά τον καθηγητή Γιώργο Παγουλάτο – η κρίση του 2009 ήταν αποτέλεσμα αποτυχίας των τάχα αυτορυθμιζόμενων αγορών. Για μας είναι το επιστέγασμα χρεοκοπίας ενός πολιτικά εκπορνευμένου κράτους». Εικόνα και ομοίωσή του εμείς, αφού πολιτική και πολιτικοί, ο καθρέφτης μας...